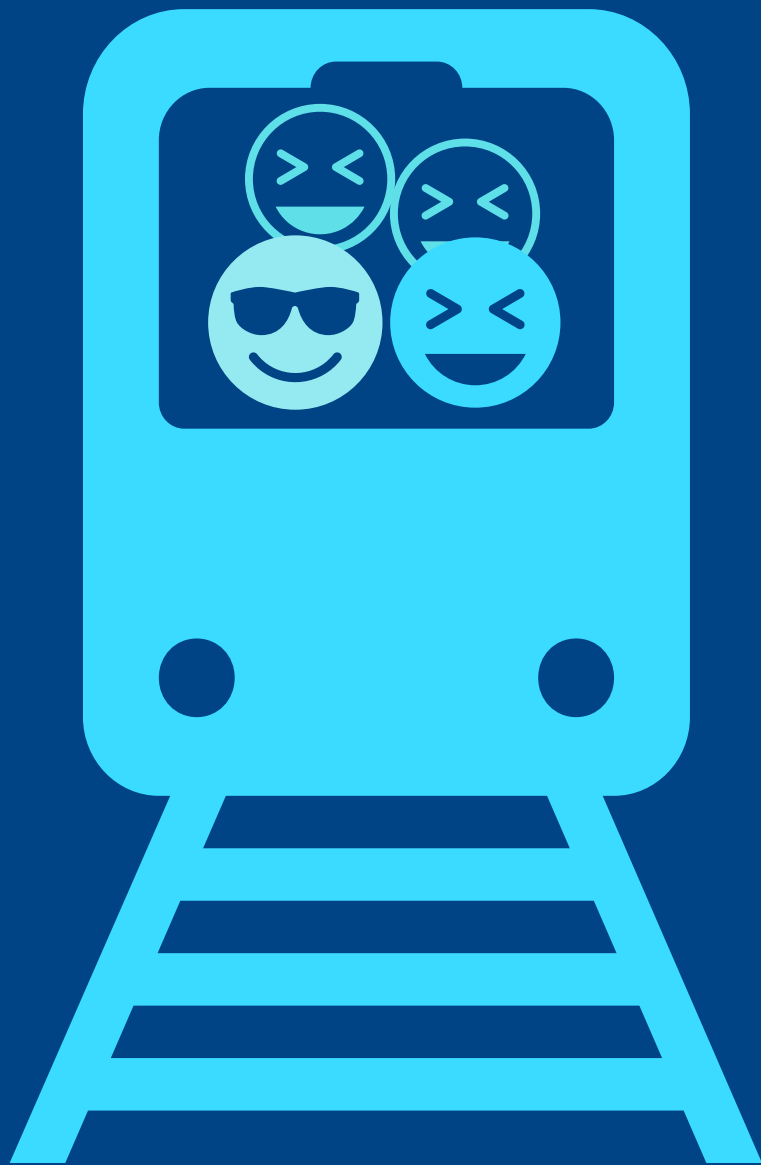

Arkistoversio esityksestä

Luovat alat kasvun veturiksi

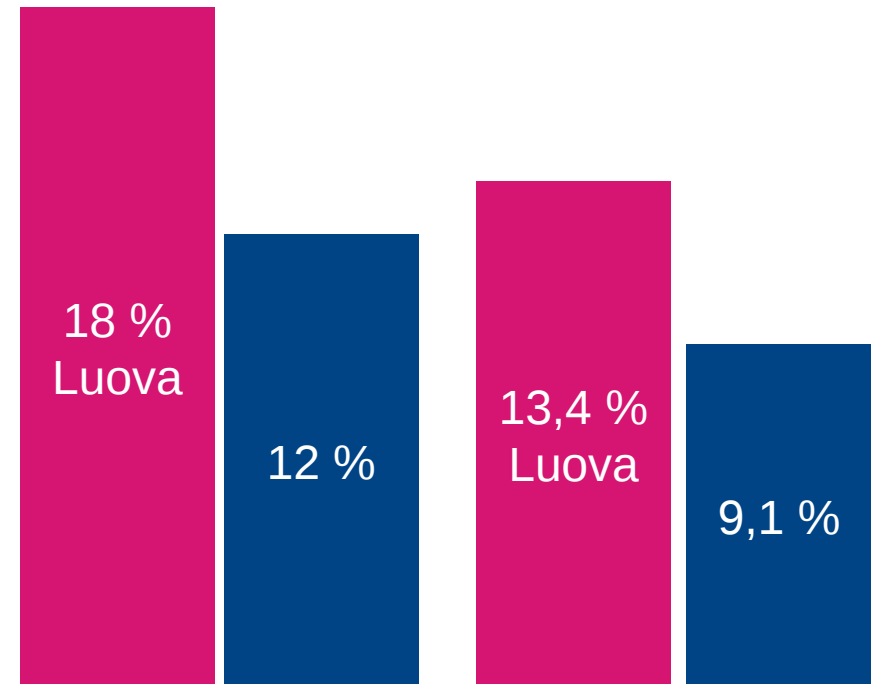
Lausunto teollisuuspolitisesta selonteosta
Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry
Lauri Kaira

OECD:n raportti Luovista aloista

Nopeimmin kasvava ala

- "Kulttuuriala ja luovat alat ovat merkittävä taloudellinen veturi, jolla on vahva kasvupotentiaali.
- "Pandemiakriisiä edeltävällä vuosikymmenellä CCS-yritysten määrän kasvu oli nopeampaa kuin muualla yritystaloudessa (18 % vs. 12 %). "
- "Kulttuurialan ja luovien alojen työpaikkojen kasvu ylitti yleisen työllisyyden kasvun useimmissa OECD-maissa (13,4 % vs. 9,1 %)."

2

Luovien alojen talous Suomessa

Yksityisten toimijoiden liikevaihto ja julkisen sektorin toimintamenot

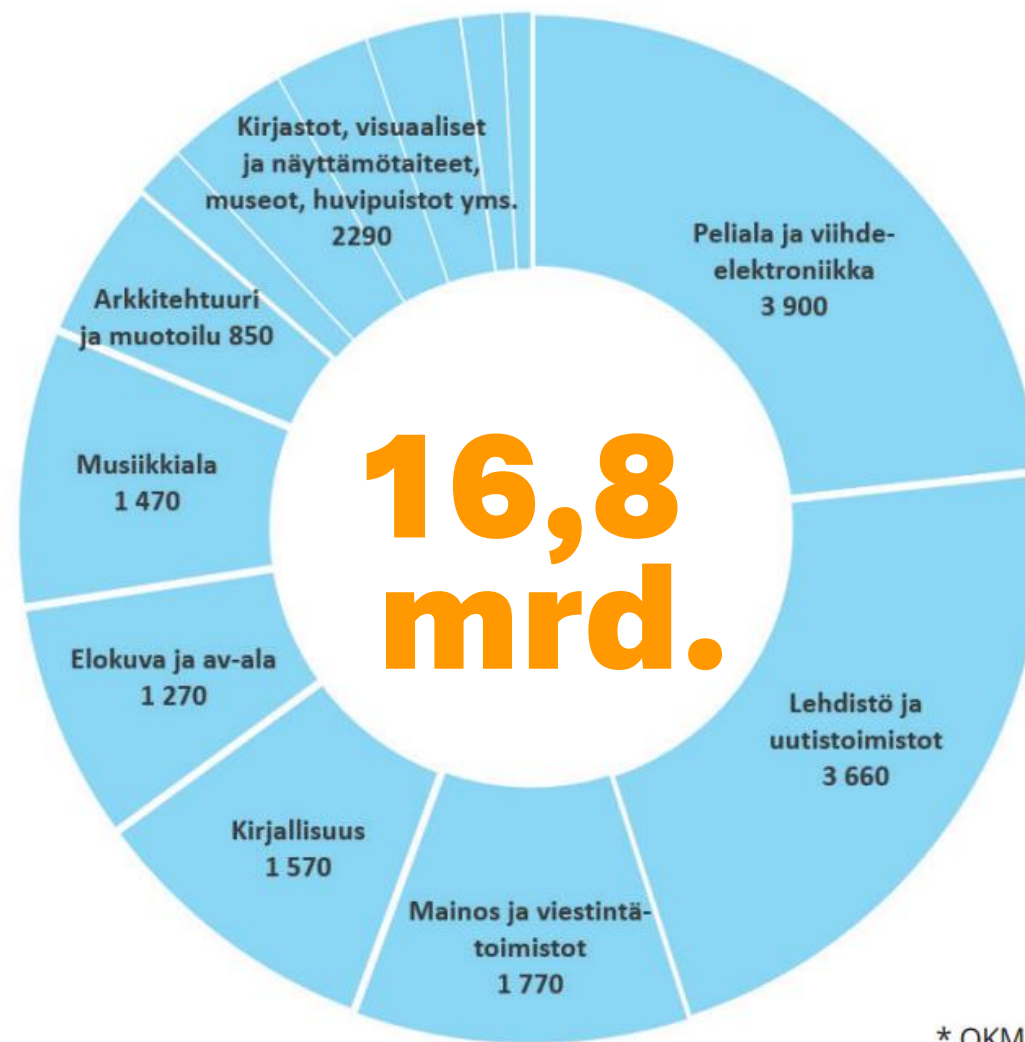
Tilastokeskuksen mukaan (8.5.2024) luovat alat tuottivat vuonna 2022

3,1 % BKT:sta

2,8 % työllisistä.

TOIMIALAT MILJ. EUROA

Peliala ja viihde-elektroniikka	3900
Lehdistö ja uutistoimistot	3660
Mainos ja viestintätoimistot	1770
Kirjallisuus	1570
Elokuva ja av-ala	1270
Musiikkiala	1470
Arkkitehtuuri ja muotoilu	850
Visuaaliset taiteet	650
Kirjastot ja arkistot	270
Teatteri- ja näyttötaide	500
Huvipuistot, messut yms.	500
Museot ja kulttuuriperintö	220
Muu kunnallinen kulttuuri	150
Yhteensä	16,78 Mrd

* OKM:n alainen koulutus muodostaa tästä noin 1 Mrd

3

**Selonteko verrattuna
hallitusohjelmaan**

Hallitusohjelman elinkeinopoliittinen näkökulma on modernimpi kuin selonteon

- Pääministeri Orpon hallitusohjelma toteaa, että ”luovilla aloilla sekä tapahtuma-alalla on merkittävä työllisyys- ja kasvupotentiaali”.
- Hallitusohjelman mukaan ”hallitus toteuttaa poikkihallinnollisen luovien alojen kasvustrategian” ... ”edistetään luovien alojen kansainvälistymistä parantamalla Creative Finlandin toimintaedellytyksiä yhteistyössä ulkoministeriön kanssa” ... ”Suomalaisen taiteen sekä luovien alojen yritysten kansainvälistymisen edellytyksiä parannetaan” ... Kehitetään kasvua vauhdittavia malleja av-alalle sekä muille toimialoille, kuten kirjallisuuteen ja musiikkiin”
- Siksi herättää ihmetystä, miksi nämä toimialat on pitkälti sivuutettu teollisuuspoliittisessa selonteossa. Niitä ei löydy esimerkiksi selonteon graafeissa
- Koska Suomi tarvitsee kasvua, maailman nopeimmin kasvavien toimialojen sivuuttaminen on mielestämme vakava puute.

27.2.2024 | Ajankohtaista | Uutiset ja tiedotteet

Etlä: Suomi on Ruotsiin verrattuna surkimus aineettomiin tuotannontekijöihin investoimisessa ja niiden hyödyntämisessä

Tuoreen tutkimuksen mukaan Suomi ei tunnista riittävästi ns. aineettomien tuotannontekijöiden yhteiskunnallista merkitystä. Ohjelmistoihin, tietokantoihin ja datoihin liittyvä aineeton pääomakanta suhteessa työtunteihin on Ruotsissa peräti neljä kertaa suurempi kuin Suomessa. Ruotsi näyttää myös saavan merkittävästi Suomea enemmän irti innovaatioista, joiden vaikutus on peräti 17-kertainen verrattuna Suomen lähellä nollaa olevaan vaikutukseen.

Etlä: ”Suomi on Ruotsiin verrattuna surkimus aineettomiin tuotannontekijöihin investoimisessa ja niiden hyödyntämisessä”

4

**Aika modernisoida
teollisuuspolitiikkaa**

Aika modernisoida teollisuuspolitiikkaa

- Suomi on rajusti jäljessä verrokkimaita luovan alan potentiaalin hyödyntämisessä ja aineettomiin tuotannontekijöihin investoimisessa. Muissa maissa luovien alojen kasvuun ja kehittämiseen panostetaan erityisillä ohjelmilla.
 - Esimerkiksi Britannian teollisuusstrategiassa (Invest 2035: the UK's modern industrial strategy) luovat alat on tunnistettu yhdeksi kahdeksasta keskeisistä tulevaisuuden teollisuudenaloista.
 - Ruotsissa kulttuuri ja luovat alat on nostettu uudeksi perusteollisuudeksi hallituksen viime vuonna hyväksytyssä, vuoteen 2033 ulottuvassa tulevaisuusstrategiassa (Strategi för företag i kulturella och kreativa branscher Skr. 2023/24:111).
- Tunnistetut strategisen tason ongelmat eivät korjaannu itsestään. Petteri Orpon hallituksen ohjelman selkeät ja konkreettiset kirjaukset herättivät toivoa siitä, että Suomen elinkeino- ja teollisuuspolitiikkaa alettaisiin modernisoida. Tässä selonteossa sellaista ei juurikaan näy.

Luovien alojen edistäminen kärkihankkeeksi

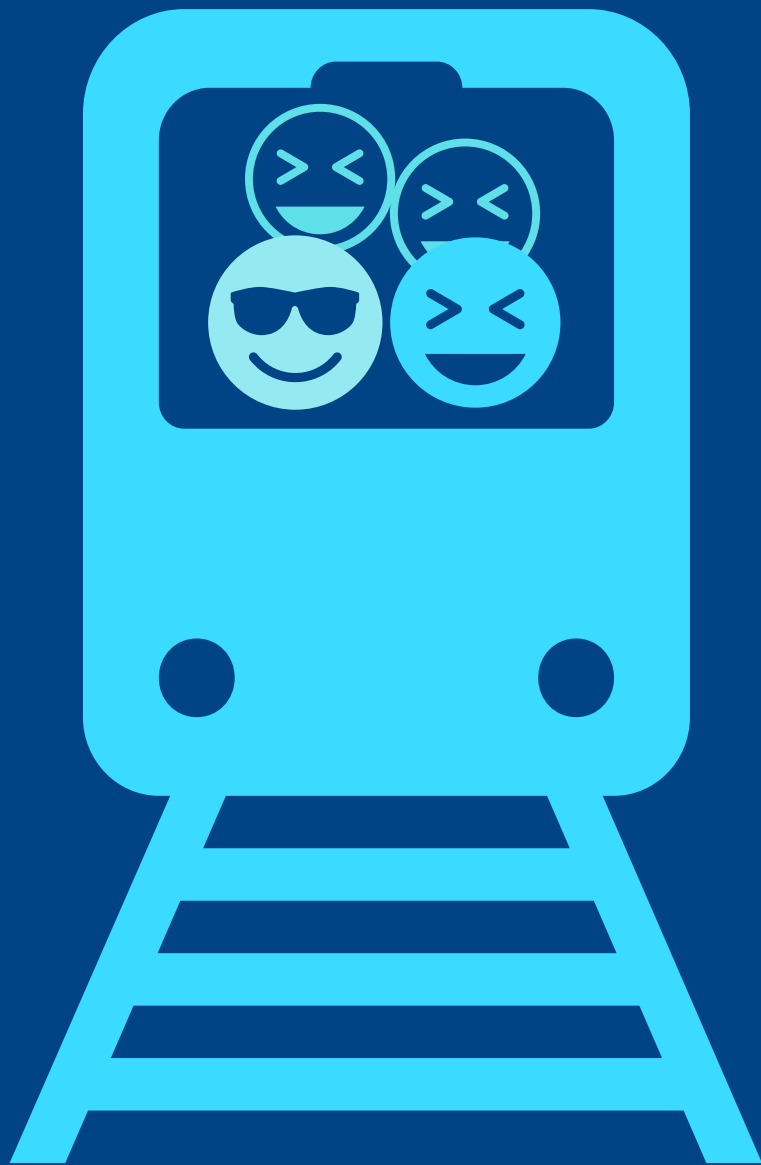
1. **Nostetaan luovat alat elinkeinopolitiikan painopisteeksi** ja huomioidaan elinkeinopoliittisessa päätöksenteossa luovien alojen erityispiirteet. Luovan talouden neuvottelukunta on kerännyt ehdotuksia luovan alan kasvutoimiksi. Koostetaan näistä toimista **luovien alojen kasvupaketti**, jonka ensimmäiset askeleet voidaan toteuttaa jo osana vuoden 2026 budjettia.
2. Turvataan ajantasaisella digisäätelyllä **reilut pelisäännöt ja tasavertaiset neuvotteluasetelmat**. Säätely on pidettävä ajan tasalla suhteessa teknologian kehitykseen, kuten tekoälyn kehitykseen ja käytön yleistymiseen.
3. Toimiva tekijänoikeusjärjestelmä edellyttää **oikeuksien tehokasta täytäntöönpanoa, myös tekoälyn aikakaudella**. Nostetaan esiin Suomen aktiivinen rooli tekijänoikeuksien tehokkaassa täytäntöönpanossa sekä EU:n sisämarkkinoilla että kotimaassa. Piratismi kytkeytyy monin eri tavoin kansainväliseen järjestäytyneeseen rikollisuuteen, rahanpesuun ja kyberrikoksiin, mikä edellyttävää tehokkaita keinoja rikoksien tutkimiseksi ja niihin puuttumiseksi.

5

Hallitusohjelman painotukset huomioon

Hallitusohjelman painotukset huomioon

- Koska luovat alat ovat kansainvälisten tutkimusten mukaan nopeimmin kasvavia toimialoja, ne tulee hallitusohjelman mukaisesti huomioida suomalaisessa teollisuuspolitiikassa
- Teollisuuspoliittisen selonteon pitäisi olla painotuksiltaan lähempänä hallitusohjelmaa. Näemme tässä merkittävän puutteen, joka heikentää talouskasvun ja työllisyyden edistämistä Suomessa.
- Muiden pohjoismaiden tavoin Suomen luovilla aloilla on kaikki edellytykset menestyä kansainvälisillä markkinoilla, mutta se edellyttää sitä, että Suomen vienti- ja edistämistukijärjestelmiä kehitetään myös luoville aloille soveltuviksi
- Luovien alojen edistäminen tulee nostaa yhdeksi kärkihankkeeksi, jossa luodaan toimivat edistämis- ja rahoitusmekanismit, turvataan vahvat tekijänoikeudet myös AI-ympäristössä ja tukitaan alan kasvumahdollisuuksia heikentävät kansainvälisen piratismirikollisuuden porsaanreiät.

Kiitos!

Lausunto teollisuuspoliittisesta selonteosta
Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry
Lauri Kaira